

## Wymagania na oceny do historii dla szkoły podstawowej „Wczoraj i dziś” kl. 8

Wymagania na oceny uwzględniają zapisy podstawy programowej z 2017 r. oraz zmiany z 2024 r., wynikające z uszczuplonej podstawy programowej.

Szarym kolorem oznaczono treści, o których realizacji decyduje nauczyciel.

| Temat lekcji                         | Materiał nauczania                                                                                                                                                                                        | Odniesienia do podstawy programowej | Ocena dopuszczająca<br>Uczeń:                                                                                                                                                                                                                                           | Ocena dostateczna<br>Uczeń:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Ocena dobra<br>Uczeń:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Ocena bardzo dobra<br>Uczeń:                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Ocena celująca<br>Uczeń:                                                                                                         |
|--------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rozdział I: II wojna światowa</b> |                                                                                                                                                                                                           |                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                  |
| 1. Napaść na Polskę                  | 1. Przygotowania Niemiec do wojny<br>2. Polski plan obrony<br>3. Wybuch II wojny światowej<br>4. Wojna obronna w 1939 r.<br>5. Napaść sowiecka<br>6. Ewakuacja polskich władz<br>7. Bilans wojny obronnej | XXXI.1<br>XXXI.2<br>XXXI.3          | – wyjaśnia znaczenie terminów: wojna błyskawiczna (Blitzkrieg), „dziwna wojna”, internowanie<br><br>– zna daty: agresji Niemiec na Polskę (1 IX 1939), wkroczenia Armii Czerwonej do Polski (17 IX 1939)<br><br>– identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina | – identyfikuje postacie: Henryka Sucharskiego, Edwarda Rydza-Śmigłego, Stefana Starzyńskiego<br><br>– wskazuje na mapie kierunki uderzeń armii niemieckiej i sowieckiej<br><br>– podaje przykłady szczególnego bohaterstwa Polaków, np. obrona poczty w Gdańsku, walki o Westerplatte, obrona wieży spadochronowej w Katowicach, bitwy pod Mokrą i Wizną, bitwa nad Bzurą, obrona Warszawy, | – wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 r.<br><br>– wyjaśnia znaczenie terminów: prowokacja gliwicka, bitwa graniczna, „polskie Termopile”<br><br>– zna daty: bitwy o Westerplatte (1–7 IX 1939), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Francję i Wielką Brytanię (3 IX 1939), internowania władz polskich w Rumunii (17/18 IX 1939), | – identyfikuje postacie: Władysława Raginisa, Franciszka Kleeberga, Tadeusza Kutrzeby<br><br>– przedstawia polityczne i militarne założenia planu obrony Polski w 1939 r.<br><br>– omawia okoliczności wkroczenia wojsk sowieckich na terytorium Polski w kontekście paktu Ribbentrop–Mołotow<br><br>– wymienia i charakteryzuje | – ocenia postawę aliantów zachodnich wobec Polski we wrześniu 1939 r.<br><br>– ocenia postawę władz polskich we wrześniu 1939 r. |

|                                                                  |                                                                                                                                                                          |         |                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                  |
|------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|
|                                                                  |                                                                                                                                                                          |         |                                                                                                                                                                                                                                            | obrona Grodna,<br>bitwa pod Kockiem,<br>obrona Helu                                                                                                                                                                                                                               | kapitulacja<br>Warszawy (28 IX<br>1939), kapitulacji<br>pod Kockiem (6 X<br>1939)<br><br>– przedstawia<br>stosunek sił ZSRS,<br>Niemiec i Polski<br><br>– wymienia miejsca<br>kluczowych bitew<br>wojny obronnej<br>Polski stoczonych<br>z wojskami<br>niemieckimi<br>i sowieckimi | etapy wojny<br>obronnej Polski                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                  |
| 2. Podbój<br>Europy przez<br>Hitlera<br>i Stalina<br>(1939–1941) | 1. Wojna zimowa<br>2. Agresja Niemiec<br>na Danię<br>i Norwegię<br>3. Atak III Rzeszy na<br>Francję<br>4. Państwo Vichy<br>5. Bitwa o Anglię<br>6. Wojna na<br>Bałkanach | XXXII.1 | – wyjaśnia znaczenie<br>terminów: alianci,<br>bitwa o Anglię<br><br>– identyfikuje<br>postacie: Winstona<br>Churchilla, Charles’a<br>de Gaulle’a<br><br>– wskazuje na mapie<br>obszary zagarnięte<br>przez ZSRS i III Rzeszę<br>do 1941 r. | – wyjaśnia znaczenie<br>terminów: linia<br>Maginota,<br>kolaboracja<br><br>– zna daty: napaści<br>niemieckiej na Danię<br>i Norwegię (IV 1940),<br>ataku III Rzeszy na<br>Francję (V–VI 1940),<br>bitwy o Anglię (VII–X<br>1940)<br><br>– wymienia państwa,<br>które padły ofiarą | – identyfikuje<br>postacie: Vidkuna<br>Quislinga,<br>Philippe’a Pétaina<br><br>– wyjaśnia<br>znaczenie<br>terminów: wojna<br>zimowa, państwo<br>marionetkowe,<br>państwo Vichy,<br>Komitet Wolnej<br>Francji<br><br>– opisuje skutki                                               | – zna daty: wojny<br>sowiecko-fińskiej<br>(XI 1939 – III 1940),<br>zajęcia republik<br>bałtyckich przez<br>ZSRS (VI 1940),<br>ataku Niemiec na<br>Jugosławię i Grecję<br>(IV 1941)<br><br>– przedstawia cele<br>polityki Hitlera<br>i Stalina w Europie<br>w latach 1939– | – opisuje kolejne<br>etapy agresji Niemiec<br>w latach 1940–1941 |

|                                           |                                                                                     |                    |                                                                                                                                                              |                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                           |                                                                                     |                    |                                                                                                                                                              | agresji sowieckiej oraz niemieckiej do 1941 r.                                                                             | bitwy o Anglię oraz omawia jej polityczne i militarne znaczenie                                                                                                                                                                           | 1941<br>– przedstawia ekspansję ZSRS w latach 1939–1940                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                     |
| TSW – Dlaczego Niemcy nie zdobyli Anglii? | 1. Jak pokonać flotę brytyjską?<br>2. Bitwa o Anglię<br>3. Pierwsza porażka Hitlera | XXXII.1            | – wyjaśnia znaczenie terminu Enigma<br><br>– zna datę: bitwy o Anglię (lato–jesień 1940)<br><br>– identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Winstona Churchilla | – wyjaśnia znaczenie terminu operacja „Lew morski”<br><br>– wymienia cele niemieckich ataków lotniczych na Wielką Brytanię | – zna datę największego nalotu niemieckiego na Wielką Brytanię (15 IX 1940)<br><br>– wskazuje wynalazki techniczne, które pomogły Brytyjczykom w walce z Niemcami<br><br>– przedstawia militarny wkład Polaków w obronę Wielkiej Brytanii | – zna datę nalotu na Coventry (XI 1940)<br><br>– identyfikuje postacie: Mariana Rejewskiego, Jerzego Różyckiego, Henryka Żygalskiego<br><br>– omawia założenia niemieckiego planu inwazji na Wielką Brytanię<br><br>– porównuje potencjał militarny wojsk niemieckich i brytyjskich w czasie bitwy o Anglię | – wyjaśnia, jakie były przyczyny klęski Niemiec w bitwie o Anglię<br><br>– ocenia wkład polskich lotników w walki o Wielką Brytanię |
| 3. Wojna III Rzeszy z ZSRS                | 1. Atak niemiecki na ZSRS<br>2. Wielka Wojna Ojczyźniana                            | XXXII.1<br>XXXII.3 | – wyjaśnia znaczenie terminów: plan „Barbarossa”, Wielka Wojna Ojczyźniana                                                                                   | – wskazuje na mapie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRS: pod Moskwą                                                      | – wyjaśnia znaczenie terminu blokada Leningradu                                                                                                                                                                                           | – zna daty: blokady Leningradu (1941–1944), bitwy o Moskwę (XI–XII)                                                                                                                                                                                                                                         | – wyjaśnia przyczyny i okoliczności zdobycia przewagi                                                                               |

|                                   |                                                                                                                                                                                                                              |         |                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                              |
|-----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                   | 3. Bitwa o Moskwę<br>4. Przełomowe wydarzenia na froncie wschodnim<br>5. Losy jeńców sowieckich                                                                                                                              |         | – zna datę agresji Niemiec na ZSRS (22 VI 1941)<br><br>– omawia przełomowe znaczenie bitwy stalingradzkiej dla przebiegu II wojny światowej                                                     | i pod Stalingradem<br>– wyjaśnia przyczyny ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki                                                            | – identyfikuje postać Gieorgija Żukowa<br><br>– wyjaśnia, jakie czynniki spowodowały klęskę ofensywy niemieckiej na Moskwę w 1941 r.<br><br>– przedstawia etapy wojny niemiecko-sowieckiej         | 1941), bitwy pod Stalingradem (VIII 1942 – II 1943), bitwy na Łuku Kurskim (VII 1943)<br><br>– przedstawia przebieg działań wojennych na froncie wschodnim w latach 1941–1943<br><br>– przedstawia, w jaki sposób Niemcy traktowali jeńców sowieckich | militarnej przez ZSRS<br><br>– wskazuje powody zbliżenia Wielkiej Brytanii i USA do ZSRS                                     |
| 4. Polityka okupacyjna III Rzeszy | 1. Polityka niemiecka wobec ziem okupowanych<br>2. Ruch oporu w okupowanej Europie<br>3. Polityka niemiecka wobec Żydów<br>4. Holokaust<br>5. Niemieckie obozy koncentracyjne i obozy zagłady<br>6. Postawy wobec Holokaustu | XXXII.2 | – wyjaśnia znaczenie terminów: ruch oporu, getto, Holokaust, obóz koncentracyjny, pacyfikacja, gwiazda Dawida, obóz zagłady<br><br>– identyfikuje postacie: Adolfa Eichmanna, Ireny Sendlerowej | – przedstawia założenia polityki rasowej hitlerowców oraz metody jej realizacji, szczególnie wobec Żydów<br><br>– omawia bilans Holokaustu | – wyjaśnia znaczenie terminów: „przestrzeń życiowa” (Lebensraum), Generalny Plan Wschodni, „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, Szoa, „Żegota”<br><br>– charakteryzuje politykę okupacyjną | – wyjaśnia znaczenie terminów: szmalcownicy, Babi Jar, Ponary<br>– zna datę konferencji w Wannsee (I 1942)<br><br>– identyfikuje postacie: Heinricha Himmlera, Josipa Broza-Tity<br>– wskazuje na                                                     | – omawia postawy ludności ziem okupowanych wobec Holokaustu i niemieckich agresorów<br><br>– ocenia postawy wobec Holokaustu |

|                      |                                                                                                                                                                                                    |                            |                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                      |                                                                                                                                                                                                    |                            |                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                              | <p>Niemiec</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienia kraje, w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami, oraz kraje, gdzie rozwinął się ruch oporu</li> <li>– wyjaśnia, jakimi sposobami ludność obszarów okupowanych przez Niemców niosła pomoc Żydom</li> </ul>      | <p>mapie obozy koncentracyjne i obozy zagłady w Europie</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– porównuje sytuację ludności na terytoriach okupowanych przez Niemców</li> <li>– przedstawia przebieg zagłady europejskich Żydów</li> </ul>                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 5. Wojna poza Europą | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Walki w Afryce Północnej</li> <li>2. Wojna na Atlantyku</li> <li>3. Przystąpienie Japonii i USA do wojny</li> <li>4. Ofensywa japońska w Azji</li> </ol> | <p>XXXII.1<br/>XXXII.3</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia znaczenie terminów: U-Boot, konwój, Enigma, lotniskowiec, pancernik</li> <li>– zna datę ataku Japonii na USA (7 XII 1941)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa o Atlantyk, wilcze stada</li> <li>– identyfikuje postacie: Franklina Delano Roosevelta, Erwina Rommla</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienia główne strony konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele strategiczne</li> <li>– wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew pod El Alamein i pod Midway, oraz lokalizuje je na mapie</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna daty: bitwy pod El Alamein (X–XI 1942), bitwy o Midway (VI 1942), walk o Guadalcanal (VIII 1942 – II 1943)</li> <li>– identyfikuje postacie: Bernarda Montgomery’ego, Dwighta Eisenhowera</li> <li>– wskazuje na mapie obszary</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia działania wojenne na morzach i oceanach</li> <li>– ocenia konsekwencje włączenia się USA do wojny</li> <li>– przedstawia rozwiązania militarne, które obie strony stosowały podczas zmagania na morzach i oceanach</li> </ul> |

|                        |                                                                                                                                                                                                             |                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                            |                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                     |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                        |                                                                                                                                                                                                             |                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                            | – wyjaśnia znaczenie bitwy o Atlantyk dla losów II wojny światowej               | opanowane przez Japończyków do końca 1942 r.<br><br>– przedstawia przebieg walk w Afryce<br><br>– charakteryzuje ekspansję japońską w Azji                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                     |
| 6. Droga do zwycięstwa | 1. Początek Wielkiej Koalicji<br>2. Walki na Sycylii i we Włoszech<br>3. Konferencja Wielkiej Trójki<br>4. Otwarcie drugiego frontu w Europie<br>5. Koniec wojny w Europie<br>6. Walki na Dalekim Wschodzie | XXXII.1<br>XXXII.3<br>XXXII.4 | – wyjaśnia znaczenie terminów: izolacjonizm, Karta atlantycka, Wielka Koalicja, Wielka Trójka, konferencja w Teheranie<br><br>– zna daty: konferencji w Teheranie (XI–XII 1943), desantu aliantów w Normandii (VI 1944), konferencji jałtańskiej (II 1945), bezwarunkowej kapitulacji III Rzeszy (8/9 V 1945), zrzućenia bomb atomowych na | – wyjaśnia genezę i cele Wielkiej Koalicji | – przedstawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki w Teheranie i Jałcie | – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Lend-Lease Act</i> , operacja „Market Garden”, operacja „Bagration”, taktyka żabich skoków, kamikadze<br><br>– zna daty: podpisania Karty atlantyckiej (VIII 1941 r.), lądowania wojsk alianckich na Sycylii (VII 1943), ofensywy Armii Czerwonej na froncie wschodnim (VI 1944 i I 1945), zdobycia Berlina | – przedstawia etapy formowania się Wielkiej Koalicji antyhitlerowskiej<br><br>– ocenia decyzję Amerykanów o użyciu bomby atomowej przeciwko Japonii |

|                                                       |                                                                                                                                                                                    |                                 |                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                       |                                                                                                                                                                                    |                                 | <p>Hiroszimę i Nagasaki (VIII 1945),<br/>bezwartunkowej kapitulacji Japonii (2 IX 1945)</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla, Harry’ego Trumana</p> |                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                         | <p>(2 V 1945)</p> <p>– identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Douglasa MacArthura, Bernarda Montgomery’ego</p> <p>– charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej</p> <p>– charakteryzuje działania na frontach w latach 1944–1945</p> |                                                                                                              |
| <b>Rozdział II: Polacy podczas II wojny światowej</b> |                                                                                                                                                                                    |                                 |                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                              |
| 1. Dwie okupacje                                      | <p>1. Podział ziem polskich</p> <p>2. Okupacja niemiecka</p> <p>3. Terror hitlerowski</p> <p>4. Okupacja sowiecka</p> <p>5. Deportacje w głąb ZSRS</p> <p>6. Zbrodnia katyńska</p> | <p>XXXIII.1</p> <p>XXXIII.2</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Generalne Gubernatorstwo, sowietyzacja, łapanka, wysiedlenia, deportacja, akcja „AB”</p> <p>– zna datę zbrodni katyńskiej (IV–V</p>                                           | <p>– wskazuje na mapie tereny pod okupacją niemiecką i sowiecką, miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz zsyłek i kaźni ludności polskiej w ZSRS</p> | <p>– zna datę podpisania traktatu o granicach i przyjaźni (28 IX 1939)</p> <p>– podaje przykłady terroru niemieckiego i sowieckiego</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: volksdeutsch, volkslista, gadzinówka, Akcja Specjalna „Kraków”, „granatowa”</p>                                                                                                                                                                          | <p>– porównuje i ocenia okupacyjną politykę władz niemieckich i sowieckich wobec społeczeństwa polskiego</p> |

|                                  |                                                                                                                                             |                     |                                                                                                                                     |                                                                                                                                       |                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                               |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                  |                                                                                                                                             |                     | 1940)                                                                                                                               | – charakteryzuje główne cele niemieckiej i sowieckiej polityki okupacyjnej                                                            | (Palmiry, kaźń profesorów krakowskich i lwowskich, Katyń)<br><br>– omawia okoliczności i przebieg zbrodni katyńskiej | policja, Pawiak<br><br>– identyfikuje postać Hansa Franka<br><br>– przedstawia zmiany terytorialne na ziemiach polskich pod okupacją<br><br>– przedstawia i porównuje politykę okupanta niemieckiego na ziemiach wcielonych do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie<br><br>– przedstawia cele deportacji Polaków w głąb ZSRS |                                                                                                               |
| 2. Władze polskie na uchodźstwie | 1. Powstanie polskiego rządu na emigracji<br>2. Armia Polska na Zachodzie<br>3. Polacy na frontach II wojny światowej<br>4. Relacje polsko- | XXXIII.2<br>XXXIV.1 | – wyjaśnia znaczenie terminów: rząd emigracyjny, układ Sikorski–Majski, armia Andersa, sprawa katyńska<br><br>– zna daty: powstania | – wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie, katastrofa gibraltarska<br><br>– wymienia polskie formacje wojskowe | – omawia postanowienia układu Sikorski–Majski<br><br>– wymienia i wskazuje na mapie miejsca                          | – zna daty: walk o Narwik (1940), walk o Tobruk (1941), zerwania stosunków rządu emigracyjnego z ZSRS (IV 1943),                                                                                                                                                                                                                  | – omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej<br><br>– omawia losy polskich żołnierzy internowanych po |

|  |                                                                                               |  |                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                      |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | -sowieckie<br>5. Armia Andersa w ZSRS<br>6. Sprawa katyńska<br>7. Śmierć generała Sikorskiego |  | rządu emigracyjnego (IX 1939), układu Sikorski–Majski (VII 1941)<br><br>– identyfikuje postacie: Władysława Sikorskiego, Władysława Andersa<br><br>– przedstawia okoliczności powstania polskiego rządu emigracyjnego | uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej<br><br>– wyjaśnia przyczyny zerwania przez ZSRS stosunków dyplomatycznych z polskim rządem na uchodźstwie | najważniejszych bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, Monte Cassino, Falaise, Arnhem, Berlin, bitwa o Anglię, oblężenie Tobruku) | katastrofy gibraltarskiej (VII 1943)<br><br>– identyfikuje postacie: Władysława Raczkiewicza, Stanisława Mikołajczyka, Kazimierza Sosnkowskiego, Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego, Zygmunta Berlinga<br><br>– wyjaśnia, jakie znaczenie miała działalność rządu emigracyjnego dla Polaków w kraju i na uchodźstwie<br><br>- omawia okoliczności powstania układu Sikorski–Majski<br><br>– opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS armii Andersa | klęsce wrześniowej<br><br>– przedstawia tworzące się w ZSRS i w kraju pod okupacją ośrodki przyszłych polskich władz komunistycznych |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                              |                                                                                                                                              |         |                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                    |
|------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                              |                                                                                                                                              |         |                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                            | – wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej                                                                                                     |                                                                                                                                                    |
| TSW – Kim był kapral Wojtek? | 1. Jak Wojtek został żołnierzem?<br>2. Niedźwiedzie zadania bojowe<br>3. Niedźwiedź cywil                                                    | XXXIV.2 | – wyjaśnia znaczenie terminu żołd<br><br>– identyfikuje postacie: gen. Władysława Andersa, kaprała Wojtka                                                                                                                               | – przedstawia okoliczności przygarnięcia niedźwiadka przez polskich żołnierzy<br><br>– opisuje prace, które pomagał wykonywać niedźwiedź Wojtek | – opisuje trasę, którą przemierzyła armia Andersa                                                                                                                                          | – omawia powojenne losy niedźwiedzia Wojtka<br><br>– tłumaczy, dlaczego niedźwiedź Wojtek nie trafił po wojnie do Polski                                                                            |                                                                                                                                                    |
| 3. Polskie Państwo Podziemne | 1. Początki działalności konspiracyjnej<br>2. Powstanie Armii Krajowej<br>3. Działalność polskiego podziemia<br>4. Polskie Państwo Podziemne | XXIII.4 | – wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Państwo Podziemne, Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), Armia Krajowa (AK), Szare Szeregi<br><br>– zna datę powstania AK (II 1942)<br><br>– identyfikuje postacie: Stefana Roweckiego „Grota”, Tadeusza | – wskazuje na mapie rejony najintensywniejszej działalności polskiej partyzantki<br><br>– przedstawia struktury Polskiego Państwa Podziemnego   | – wyjaśnia znaczenie terminów: partyzantka Hubala, Służba Zwycięstwu Polski (SZP), Delegatura Rządu RP na Kraj, sabotaż<br><br>– wymienia sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego | – wyjaśnia znaczenie terminów: cichociemni, dywersja, Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne, Gwardia Ludowa, Armia Ludowa<br><br>– zna daty: powstania SZP (IX 1939), ZWZ (XI 1939), akcji pod | – charakteryzuje działalność partyzantki majora Hubala<br><br>– wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny utrzymywał kontakty z krajem pod okupacją |

|                                   |                                                                                                                       |          |                                                                                                                                              |                                                                                                                                                        |                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                   |                                                                                                                       |          | Komorowskiego „Bora”                                                                                                                         |                                                                                                                                                        | – wyjaśnia, jaką rolę odgrywała Armia Krajowa                                                                          | <p>Arsenałem (1943), zamachu na F. Kutscherę (II 1944)</p> <p>– identyfikuje postacie: Henryka Dobrzańskiego „Hubala”, Jana Bytnara „Rudego”, Jana Karskiego, Jana Nowaka-Jeziorańskiego</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała działalność Delegata Rządu na Kraj</p> <p>– wymienia najważniejsze akcje zbrojne ZWZ/AK</p> |                                                                                                                                                 |
| TSW – Akcje polskiego ruchu oporu | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kedyw</li> <li>2. Akcja pod Arsenalem</li> <li>3. Akcja „Główki”</li> </ol> | XXXIII.4 | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: sabotaż, dywersja</p> <p>– identyfikuje postacie: Jana Bytnara „Rudego”, Tadeusza Zawadzkiego „Zośki”,</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja pod Arsenalem, zamach na F. Kutscherę, Kedyw</p> <p>– zna daty: akcji pod Arsenalem (III 1943), zamachu na</p> | <p>– przedstawia przyczyny i skutki zamachu na F. Kutscherę</p> <p>– podaje przyczyny i skutki akcji pod Arsenalem</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja pod Arsenalem („Meksyk II”), akcja „Główki”</p> <p>– zna daty: decyzji AK o przejściu od</p>                                                                                                                                                                                     | <p>– omawia przebieg akcji pod Arsenalem oraz zamachu na F. Kutscherę</p> <p>– wyjaśnia, jakie represje spotkały Polaków za przeprowadzenie</p> |

|                                       |                                                                                                                                                        |                                  |                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                 |
|---------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                       |                                                                                                                                                        |                                  | Franza Kutschery                                                                                                                                                                                         | F. Kutscherę (II 1944)                                                                                                                                         | – przedstawia metody działania Kedywu                                                                                                                                                                                     | biernego oporu do ograniczonej walki z okupantem (1942)<br><br>– identyfikuje postać Emila Fieldorfa „Nila”                                                                                                                                                                                                           | akcji pod Arsenalem<br><br>– ocenia zaangażowanie młodych ludzi w walce z okupantem                             |
| 4. Społeczeństwo polskie pod okupacją | 4. Postawa Polaków wobec okupantów<br>5. Zagłada polskich Żydów<br>6. Powstanie w getcie warszawskim<br>7. Polacy wobec Holokaustu<br>8. Rzeź wołyńska | XXXIII.1<br>XXXIII.2<br>XXXIII.3 | – wyjaśnia znaczenie terminów: Rada Pomocy Żydom „Żegota”, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, rzeź wołyńska<br><br>– zna daty: wybuchu powstania w getcie warszawskim (IV 1943), rzezi wołyńskiej (1943) | – identyfikuje postacie: Ireny Sendlerowej, Józefa i Wiktorii Ulmów, Witolda Pileckiego<br><br>– wymienia postawy Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego | – wymienia znaczenie terminów: szmalcownik, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), czystki etniczne<br><br>– identyfikuje postacie: Jana Karskiego, Stepana Bandery<br><br>– omawia wysiedlenia na Zamojszczyźnie i ich skutki | – wyjaśnia przyczyny i opisuje przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego (rzeź wołyńska) na Kresach Wschodnich<br><br>– charakteryzuje życie codzienne w kraju pod okupacją niemiecką na przykładzie Warszawy<br><br>– opisuje postawy Polaków wobec Holokaustu<br><br>– opisuje przebieg powstania w getcie warszawskim | – przedstawia stosunek państw zachodnich do Holokaustu<br><br>– ocenia postawy Polaków wobec polityki okupantów |
| 5. Akcja                              | 1. Akcja „Burza” i jej                                                                                                                                 | XXXIII.5                         | – wyjaśnia znaczenie                                                                                                                                                                                     | – identyfikuje                                                                                                                                                 | – przedstawia                                                                                                                                                                                                             | – wyjaśnia                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | – opisuje realizację                                                                                            |

|                                            |                                                                                                                                                                   |                    |                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| „Burza”<br>i powstanie<br>warszawskie      | 2. przebieg<br>Przyczyny<br>wybuchu<br>powstania<br>warszawskiego<br>3. Wybuch<br>powstania<br>4. Powstanie<br>warszawskie<br>5. Skutki powstania                 |                    | terminów: godzina<br>„W”, plan „Burza”,<br>zrzuty<br><br>– zna daty wybuchu<br>i upadku powstania<br>warszawskiego<br>(1 VIII–2 X 1944)                                 | postacie: Tadeusza<br>Komorowskiego<br>„Bora”<br><br>– przedstawia<br>założenia planu<br>„Burza”                                                                              | przyczyny i opisuje<br>skutki powstania<br>warszawskiego                                                                                                             | znaczenie terminu<br>operacja „Ostra<br>Brama”<br><br>– zna datę operacji<br>„Ostra Brama” (VII<br>1944)<br><br>– omawia<br>okoliczności<br>polityczne<br>i militarne, które<br>wpłynęły na<br>podjęcie decyzji<br>o wybuchu<br>powstania<br>w Warszawie<br><br>– charakteryzuje<br>etapy przebiegu<br>powstania<br>warszawskiego | planu „Burza” na<br>Kresach Wschodnich<br><br>– omawia postawę<br>wielkich mocarstw<br>wobec powstania<br>warszawskiego<br><br>– ocenia decyzję<br>władz polskiego<br>podziemia dotyczącą<br>wybuchu powstania,<br>uwzględniając<br>sytuację<br>międzynarodową<br>i wewnętrzną<br><br>– ocenia postawę<br>aliantów zachodnich<br>i ZSRS wobec<br>powstania<br>warszawskiego |
| 6. Sprawa<br>polska pod<br>koniec<br>wojny | 1. Polska Lubelska<br>2. Wielka Trójka<br>a sprawa polska<br>3. Represje wobec<br>Polskiego Państwa<br>Podziemnego<br>4. Tymczasowy Rząd<br>Jedności<br>Narodowej | XXXIV.3<br>XXXVI.1 | – wyjaśnia znaczenie<br>terminów: Krajowa<br>Rada Narodowa,<br>Manifest PKWN,<br>Polska Lubelska,<br>Tymczasowy Rząd<br>Jedności Narodowej<br>(TRJN)<br><br>– zna daty: | – wyjaśnia znaczenie<br>terminu proces<br>szesnastu<br><br>– identyfikuje<br>postacie: Stanisława<br>Mikołajczyka,<br>Leopolda Okulickiego<br><br>– wymienia<br>postanowienia | – zna daty:<br>rozwiązania AK<br>(I 1945), procesu<br>szesnastu (VI 1945),<br>powstania TRJN (VI<br>1945)<br><br>– omawia<br>okoliczności i skutki<br>powstania TRJN | – wyjaśnia<br>znaczenie terminu<br>Niepodległość<br>(„NIE”)<br><br>– identyfikuje<br>postać Edwarda<br>Osóbki-Moraw-<br>skiego                                                                                                                                                                                                    | – ocenia stosunek<br>wielkich mocarstw do<br>sprawy polskiej                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                 |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                 | ogłoszenia Manifestu PKWN (VII 1944), konferencji w Jałcie (II 1945)                                                                                                                                                               | konferencji w Teheranie oraz w Jałcie dotyczące Polski                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                              | <p>– przedstawia najważniejsze etapy procesu przejmowania władzy w Polsce przez komunistów</p> <p>– podaje przejawy zależności Polski od ZSRS po wojnie</p> <p>– opisuje metody represji zastosowane przez komunistów wobec Polskiego Państwa Podziemnego</p> |                                                                                                                                                                          |
| <b>Rozdział III: Świat po II wojnie światowej</b> |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                 |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                          |
| 1. Początek zimnej wojny                          | 1. Skutki II wojny światowej<br>2. Konferencja w Poczdamie i procesy norymberskie<br>3. Powstanie ONZ<br>4. Ekspansja komunizmu w Europie<br>5. Zimna wojna i doktryna Trumana<br>6. Kryzys berliński<br>7. Powstanie dwóch państw niemieckich | XXXII.4<br>XXXV.1<br>XXXV.2<br>XXXV.3<br>XXXV.6 | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów:</p> <p>Organizacja Narodów Zjednoczonych, układ dwubiegunowy, Powszechna deklaracja praw człowieka, strefa okupacyjna, żelazna kurtyna, blokada Berlina Zachodniego, NATO, reparacje wojenne</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: procesy norymberskie, plan Marshalla, doktryna Trumana</p> <p>– zna daty: konferencji założycielskiej ONZ (IV 1945), konferencji poczdamskiej (VII–VIII 1945), uchwalenia Powszechnej</p> | <p>– identyfikuje postacie: George’a Marshalla</p> <p>– wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie</p> <p>– przedstawia przyczyny powstania dwóch państw niemieckich</p> | <p>– opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Karta Narodów Zjednoczonych, Rada Bezpieczeństwa ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ,</p>                                                                                   | <p>– wyjaśnia przyczyny dominacji USA i ZSRS w powojennym świecie</p> <p>– ocenia znaczenie powstania ONZ</p> <p>– ocenia politykę państw okupacyjnych wobec Niemiec</p> |

|  |                   |  |                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                         |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |
|--|-------------------|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | 8. Powstanie NATO |  | <p>– identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Harry’ego Trumana</p> <p>– wskazuje na mapie podział Europy na blok zachodni i wschodni</p> | <p>deklaracji praw człowieka (1948), powstania RFN i NRD (1949), powstania NATO (1949)</p> <p>– przedstawia bilans II wojny światowej dotyczący strat ludności i zniszczeń</p> <p>– wyjaśnia, czym była zimna wojna</p> | <p>– wskazuje okoliczności powstania NATO</p> | <p>sekretarz generalny ONZ, powstanie berlińskie, cztery D: denazyfikacja, demilitaryzacja, dekartelizacja, demokratyzacja</p> <p>– zna daty: podpisania Karty Narodów Zjednoczonych (VI 1945), ogłoszenia planu Marshalla (1947), przemówienia W. Churchilla w Fulton (1946), ogłoszenia doktryny Trumana (1947), blokady Berlina Zachodniego (1948-1949)</p> <p>– przedstawia polityczne skutki II wojny światowej</p> <p>– wyjaśnia genezę blokady Berlina Zachodniego</p> |  |
|--|-------------------|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                       |                                                                                                                                                                                                               |                  |                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                         |                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| TSW – Mur berliński   | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Miasto podzielone żelazną kurtyną</li> <li>2. Ucieczka do lepszego świata</li> <li>3. Solidarni z berlińczykami</li> <li>4. Upadek muru</li> </ol>                  | XXXV.6           | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia znaczenie terminu mur berliński</li> <li>– zna daty: rozpoczęcia budowy muru berlińskiego (VIII 1961), zjednoczenia Niemiec (1990)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– identyfikuje postać Helmuta Kohla</li> <li>– wymienia przyczyny zbudowania muru berlińskiego</li> </ul>        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, dlaczego ludzie uciekali do Berlina Zachodniego</li> </ul>                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omawia okoliczności upadku muru berlińskiego</li> <li>– wyjaśnia znaczenie terminu Checkpoint Charlie</li> <li>– zna datę wydarzeń przy Checkpoint Charlie (1961)</li> <li>– identyfikuje postacie: Johna Fitzgeralda Kennedy’ego, Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa</li> <li>– opisuje, jak budowano mur berliński</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia, jaką rolę w komunistycznej propagandzie odgrywał mur berliński</li> <li>– wyjaśnia, w jaki sposób międzynarodowa opinia publiczna zareagowała na budowę muru berlińskiego</li> <li>– ocenia znaczenie, jakie dla podzielonego Berlina miały wizyty prezydentów USA – J.F. Kennedy’ego i R. Reagana</li> </ul> |
| 2. Za żelazną kurtyną | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ZSRS po II wojnie światowej</li> <li>2. Kraje demokracji ludowej</li> <li>3. Odwilż w bloku wschodnim</li> <li>4. Układ Warszawski</li> <li>5. Powstanie</li> </ol> | XXXV.3<br>XXXV.4 | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia znaczenie terminów: supermocarstwo, kraje demokracji ludowej, odwilż, tajny referat Chruszczowa,</li> </ul>                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia znaczenie terminu powstanie węgierskie</li> <li>– zna datę powstania węgierskiego (X 1956)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnia znaczenie terminu Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG)</li> <li>– wyjaśnia</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– zna daty: powstania RWPG (1949), powstania Układu Warszawskiego (1955), XX Zjazdu KPZR (1956)</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– charakteryzuje i porównuje sytuację społeczno-polityczną w ZSRS po zakończeniu II wojny światowej i po śmierci Stalina</li> </ul>                                                                                                                                                                                       |

|                                |                                                                                                                                                                                                           |                             |                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                              |
|--------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                | <p>węgierskie w 1956 r.</p> <p>6.</p>                                                                                                                                                                     |                             | <p>destalinizacja, Układ Warszawski</p> <p>– zna datę śmierci J. Stalina (1953)</p>                                                                                               | <p>– identyfikuje postać Nikity Chruszczowa</p> <p>– omawia cechy charakterystyczne państw demokracji ludowej</p>                                                                | <p>znaczenie śmierci Stalina dla przemian w ZSRS i krajach demokracji ludowej</p> <p>– omawia okoliczności powstania i znaczenie Układu Warszawskiego</p> | <p>– identyfikuje postać Imre Nagya</p> <p>– przedstawia najważniejsze tezy referatu N. Chruszczowa na XX Zjeździe KPZR i konsekwencje wygłoszenia tego przemówienia</p> <p>– wymienia przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1956 r.</p> <p>– przedstawia przebieg powstania węgierskiego z 1956 r.</p> | <p>– charakteryzuje sposób sprawowania władzy i politykę prowadzoną przez N. Chruszczowa</p>                                                                 |
| 3. Rozpad systemu kolonialnego | <p>1. Wojna domowa w Chinach</p> <p>2. Polityka wewnętrzna Mao Zedonga</p> <p>3. Wojna w Korei</p> <p>4. Rozpad systemu kolonialnego</p> <p>5. Klęska Francji w Indochinach</p> <p>6. Powstanie Indii</p> | <p>XXXV.5</p> <p>XXXV.8</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Wielki Skok, rewolucja kulturalna, dekolonizacja, Trzeci Świat, Rok Afryki</p> <p>– zna daty: wojny w Korei (1950–1953), Roku Afryki (1960)</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminu metoda biernego oporu</p> <p>– identyfikuje postacie: Mao Zedonga, Kim Ir Sena, Mahatmy Gandhiego</p> <p>– wskazuje na mapie Koreę, Wietnam,</p> | <p>– omawia sposoby realizacji i skutki Wielkiego Skoku w Chinach</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób przebiegała rewolucja kulturalna</p>                   | <p>– zna datę powstania Chińskiej Republiki Ludowej (1949)</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: czerwona książeczka,</p>                                                                                                                                                                                     | <p>– przedstawia rywalizację USA i ZSRS podczas wojny w Korei</p> <p>– opisuje proces dekolonizacji Indochin</p> <p>– charakteryzuje konflikty zbrojne w</p> |

|  |                                                                             |  |                                                   |                                                                                                             |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------|--|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | i Pakistanu<br>7. Upadek kolonializmu w Afryce<br>8. Kraje Trzeciego Świata |  | – wskazuje przyczyny rozpadu systemu kolonialnego | Chiny, Indie, Pakistan<br>– przedstawia najważniejsze skutki polityczne i gospodarcze procesu dekolonizacji | w Chinach | neokolonializm<br>– przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Chinach po II wojnie światowej<br>– opisuje komunistyczne reżimy w Chinach i Korei Północnej, szczególnie uwzględniając stosunek władzy do jednostki<br>– opisuje skutki polityki gospodarczej i kulturalnej Mao Zedonga<br>– podaje przyczyny konfliktu indyjsko-pakistańskiego<br>– przedstawia skutki rozpadu brytyjskiego imperium kolonialnego w Indiach | Afryce<br>– charakteryzuje problemy państw Trzeciego Świata po uzyskaniu niepodległości<br>– omawia przyczyny i skutki konfliktów w Azji w czasie zimnej wojny<br>– ocenia rolę Mahatmy Gandhiego w procesie dekolonizacji Indii |
|--|-----------------------------------------------------------------------------|--|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                  |                                                                                               |                  |                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                      |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4. Konflikt na Bliskim Wschodzie | 1. Powstanie państwa Izrael<br>2. Rewolucja islamska w Iranie<br>3. I wojna w Zatoce Perskiej | XXXV.7           | – wyjaśnia znaczenie terminów: Bliski Wschód, syjonizm<br><br>– zna daty: powstania Izraela (1948), rewolucji islamskiej w Iranie (1979), I wojny w Zatoce Perskiej (1990) | – wyjaśnia znaczenie terminu konflikt żydowsko-palestyński<br><br>– identyfikuje postacie: Dawida Ben Guriona, Jasira Arafata, Ruhollaha Chomejniego<br><br>– wskazuje na mapie rejon Bliskiego Wschodu i Zatoki Perskiej | – wyjaśnia znaczenie terminu „Pustynna burza”<br><br>– wymienia przyczyny konfliktów izraelsko-arabskich<br><br>– przedstawia okoliczności, w jakich powstało państwo Izrael | – zna datę wojny o niepodległość Izraela (1948–1949)<br><br>– identyfikuje postać Saddama Husajna<br><br>– omawia proces powstawania państwa Izrael i jego funkcjonowanie w pierwszych latach niepodległości<br><br>– opisuje charakter konfliktu bliskowschodniego<br><br>– omawia konflikt w rejonie Zatoki Perskiej<br><br>– przedstawia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie | – ocenia znaczenie rozpowszechnienia nowych środków transportu<br><br>– ocenia rolę mocarstw światowych w konflikcie bliskowschodnim |
| 5. Zimna wojna i wyścig zbrojeń  | 1. Rywalizacja Wschód–Zachód<br>2. Kryzys kubański<br>3. Wojna                                | XXXV.4<br>XXXV.6 | – wyjaśnia znaczenie terminów: wyścig zbrojeń                                                                                                                              | – wyjaśnia znaczenie terminów: kryzys kubański, Praska Wiosna                                                                                                                                                             | – zna daty: umieszczenia pierwszego sztucznego satelity                                                                                                                      | – identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Jurija Gagarina, Neila                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | – omawia wpływy ZSRS na świecie i ocenia ich polityczne                                                                              |

|                              |                                                                                                                                                                                                       |         |                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                      |
|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                              | <p>4. w Wietnamie</p> <p>5. Rywalizacja w kosmosie</p> <p>6. Rządy Breżniewa</p> <p>6. Praska Wiosna 1968 r.</p>                                                                                      |         | <p>– identyfikuje postacie: Nikity Chruszczowa, Fidela Castro, Johna F. Kennedy’ego</p>                                                                                            | <p>– zna daty: wystania pierwszego człowieka w kosmos (1961), ogłoszenia blokady morskiej Kuby (1962), Praskiej Wiosny (1968)</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała rywalizacja (zimna wojna) między USA i ZSRS w dziedzinach: wojskowości i podboju kosmosu</p> | <p>w kosmosie (1957), lądowania na Księżycu (1969)</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki konfliktu kubańskiego</p> <p>– omawia przyczyny i skutki Praskiej Wiosny</p> | <p>Armstronga, Aleksandra Dubčeka</p> <p>– omawia główne założenia polityki zagranicznej ZSRS i USA w latach 60. i 70. XX w.</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki amerykańskiej interwencji w Wietnamie</p> <p>– wyjaśnia okoliczności interwencji sił Układu Warszawskiego w Czechosłowacji</p> | <p>konsekwencje</p>                                                                                                                                  |
| 6. Droga ku wspólnej Europie | <p>1. Demokratyzacja Europy Zachodniej</p> <p>2. Upadek europejskich dyktatur</p> <p>3. Początek integracji europejskiej</p> <p>4. Powstanie EWG i Euratomu</p> <p>5. Powstanie Unii Europejskiej</p> | XXXV.10 | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Unia Europejska, euro</p> <p>– zna datę powstania Unii Europejskiej w wyniku zawarcia traktatu z Maastricht (1992)</p> <p>– podaje przyczyny</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: traktaty rzymskie, Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), Euratom, układ z Schengen, traktat</p>                                                                                | <p>– zna daty: ogłoszenia planu Schumana (1950), podpisania układu w Schengen (1985)</p> <p>– identyfikuje postacie: Konrada Adenauera, Alcida de Gasperiego</p>        | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: plan Schumana, Komisja Europejska, Parlament Europejski, Rada Europejska, Beneluks, unia celna</p>                                                                                                                                                                | <p>– wskazuje na mapie etapy rozszerzania EWG</p> <p>– omawia wpływ integracji europejskiej na rozwój gospodarczy i demokratyzację państw Europy</p> |

|                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                              |                |                                                                                                                                |                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                              |                | <p>integracji europejskiej</p> <p>– identyfikuje postać Roberta Schumana</p>                                                   | <p>z Maastricht</p> <p>– zna daty: powstania EWWiS (1952), podpisania traktatów rzymskich (1957)</p>                                    | <p>– wskazuje na mapie państwa założycielskie EWG oraz państwa należące do UE</p> <p>– wymienia zjawiska, które wpłynęły na umocnienie się demokracji w Europie Zachodniej po II wojnie światowej</p>                       | <p>– przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób doszło do demokratycznych przemian w krajach Europy Zachodniej i Południowej</p>                                                                     | <p>Zachodniej</p> <p>– ocenia gospodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej</p>                                                                                                                                                        |
| <p>7. Przemiany społeczne i kulturowe w drugiej połowie XX w.</p> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Rewolucja obyczajowa</li> <li>2. Ruchy kontestatorskie</li> <li>3. Bunt studentów</li> <li>4. Prawa kobiet</li> <li>5. Terroryzm polityczny</li> <li>6. Walka z segregacją rasową w USA</li> <li>7. Sobór watykański II</li> </ol> | <p>XXXV.11</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja obyczajowa, ruch kontestatorski, hipisi, pacyfizm, feminizm, segregacja rasowa</p> | <p>– zna datę obrad soboru watykańskiego II (1962–1965)</p> <p>– identyfikuje postacie: Martina Luthera Kinga, Jana XXIII, Pawła VI</p> | <p>– zna datę buntów studenckich we Francji (1968)</p> <p>– przedstawia przyczyny przemian społecznych i kulturowych w drugiej połowie XX w.</p> <p>– omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki</p> | <p>– przedstawia cele buntów studenckich w krajach zachodnich w latach 60.</p> <p>– wymienia hasła ruchów kontestatorskich</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała walka z segregacją rasową w USA</p> <p>– wymienia skutki obrad soboru</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: kontrkultura, laicyzacja, Greenpeace, Woodstock, terroryzm polityczny</p> <p>– omawia cechy charakterystyczne ruchów kontestatorskich i pacyfistycznych</p> <p>– wymienia przejawy terrorizmu politycznego</p> |

|                                                   |                                                                                                                                                          |                                              |                                                                                                                        |                                                                                                                             |                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                   |                                                                                                                                                          |                                              |                                                                                                                        |                                                                                                                             |                                                                                            | <p>watykańskiego II</p> <p>– prezentuje poglądy ruchów walczących o prawa kobiet w XX w.</p> <p>– omawia przyczyny, przejawy i skutki buntów studenckich</p> <p>– opisuje walkę o równouprawnienie rasowe</p> <p>– wymienia przykłady zespołów rockowych, które miały wpływ na kształtowanie się kultury młodzieżowej lat 60. i 70.</p> | <p>– ocenia skutki społeczne, kulturalne i polityczne przemian obyczajowych lat 60. XX w.</p> <p>– ocenia znaczenie reform soboru watykańskiego II</p> |
| <b>Rozdział IV: Polska po II wojnie światowej</b> |                                                                                                                                                          |                                              |                                                                                                                        |                                                                                                                             |                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                        |
| 1. Początki władzy komunistów w Polsce            | <p>1. Nowa Polska</p> <p>2. Polacy wobec komunistów</p> <p>3. Referendum ludowe w 1946 r.</p> <p>4. Sfałszowane wybory w 1947 r.</p> <p>5. Podziemie</p> | <p>XXXII.5</p> <p>XXXVI.1</p> <p>XXXVI.2</p> | – wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo | – wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu | – wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura przewencyjna, Zrzeszenie | – charakteryzuje międzynarodowe uwarunkowania ukształtowania polskiej granicy państwowej po                                                                                                                                                                                                                                             | <p>– ocenia postawę żołnierzy wyklętych</p> <p>– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu</p> <p>– podaje przejawy</p>                               |

|                                                           |                                                                                                                                                                                                    |                             |                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                           | 6. antykomunistyczne<br>Przemiany<br>gospodarcze                                                                                                                                                   |                             | Ludowe (PSL),<br>żołnierze niezłomni<br>(wyklęci)                                                                                                                                     | <p>– zna daty:<br/>referendum<br/>ludowego (1946),<br/>pierwszych<br/>powojennych<br/>wyborów<br/>parlamentarnych<br/>(1947)</p> <p>– identyfikuje<br/>postacie: Stanisława<br/>Mikołajczyka,<br/>Witolda Pileckiego,<br/>Danuty Siedzikówny<br/>„Inki”</p> <p>– wskazuje na mapie<br/>granice Polski po<br/>II wojnie światowej,<br/>kierunki<br/>powojennych<br/>przesiedleń ludności<br/>na ziemiach polskich</p> | <p>„Wolność<br/>i Niezawisłość”<br/>(WiN), bitwa<br/>o handel</p> <p>– identyfikuje<br/>postać Józefa<br/>Franczaka „Lalusia”</p> <p>– przedstawia<br/>przyczyny i skutki<br/>migracji ludności na<br/>ziemiach polskich<br/>po II wojnie<br/>światowej</p> <p>– opisuje metody,<br/>dzięki którym<br/>komuniści zdobyli<br/>władzę w Polsce</p> | <p>II wojnie światowej</p> <p>– przedstawia<br/>okoliczności i skutki<br/>przeprowadzenia<br/>referendum<br/>ludowego</p> <p>– przedstawia<br/>realia<br/>funkcjonowania<br/>podziemia niepod-<br/>ległościowego</p> <p>– przedstawia<br/>etapy<br/>przejmowania<br/>władzy w Polsce<br/>przez komunistów</p> <p>– przytacza metody<br/>terroru stosowane<br/>przez komunistów</p> | <p>zależności Polski od<br/>ZSRS po wojnie</p> <p>– omawia przebieg<br/>odbudowy Warszawy</p> <p>– określa społeczne<br/>i polityczne<br/>konsekwencje<br/>wprowadzenia<br/>dekretów o reformie<br/>rolnej oraz<br/>nacionalizacji<br/>przemysłu</p> |
| TSW – Jak<br>Polacy<br>zasiedlali<br>Ziemie<br>Odzyskane? | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Przejmowanie<br/>kontroli</li> <li>2. Napływ osadników</li> <li>3. Zagospodarowy-<br/>wanie Ziem<br/>Odzyskanych</li> <li>4. <i>Sami swoi</i></li> </ol> | <p>XXXVI.1<br/>XXXVII.1</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie<br/>terminów: Ziemie<br/>Odzyskane,<br/>szabrownictwo</p> <p>– zna daty: początku<br/>napływu osadników<br/>na Ziemie Odzyskane<br/>(1945), akcji „Wiśła”</p> | <p>– omawia proces<br/>przejmowania<br/>kontroli nad<br/>Ziemiemi<br/>Odzyskanymi przez<br/>Polaków</p> <p>– wymienia, skąd<br/>pochodzili osadnicy,</p>                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>– omawia<br/>przyczyny napływu<br/>osadników na<br/>Ziemie Odzyskane</p> <p>– przedstawia<br/>postawy Polaków,<br/>którzy znaleźli się<br/>na Ziemiach</p>                                                                                                                                                                                    | <p>– wyjaśnia, jak<br/>propaganda<br/>komunistyczna<br/>propagowała ideę<br/>Ziem Odzyskanych</p> <p>– wyjaśnia, jak<br/>władze polskie<br/>traktowały</p>                                                                                                                                                                                                                         | <p>– ocenia politykę<br/>władz<br/>komunistycznych<br/>wobec Ziem<br/>Odzyskanych</p>                                                                                                                                                                |

|                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                 |          |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                             |
|--------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
|                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                 |          | (1947)                                                                                                                                                                                                                                                                                        | którzy znaleźli się na<br>Ziemiach<br>Odzyskanych                                                                                                                                                                                          | Odzyskanych                                                                                                                                                                                                                           | Niemców<br>zamieszkujących<br>Ziemie Odzyskane<br><br>– przedstawia rolę<br>Kościoła<br>katolickiego<br>w integracji Ziem<br>Odzyskanych<br>z Polską<br><br>– wymienia<br>przykłady filmów<br>o losach Ziem<br>Odzyskanych i ich<br>mieszkańcach |                                                             |
| 2. Polska<br>w czasach<br>stalinizmu | 1. Powstanie PZPR<br>2. Przemiany<br>gospodarczo-<br>społeczne<br>3. Próba<br>kolektywizacji<br>rolnictwa<br>4. Okres stalinizmu<br>w Polsce (1948–<br>1956)<br>5. Socrealizm<br>6. Konstytucja<br>stalinowska<br>1952 r.<br>7. Walka z Kościołem<br>katolickim | XXXVII.1 | – wyjaśnia znaczenie<br>terminów: Polska<br>Zjednoczona Partia<br>Robotnicza (PZPR),<br>system<br>monopartyjny, Polska<br>Rzeczpospolita<br>Ludowa (PRL),<br>system centralnego<br>sterowania<br>gospodarką,<br>Państwowe<br>Gospodarstwa Rolne<br><br>– identyfikuje<br>postacie: Władysława | – wyjaśnia znaczenie<br>terminów: plan<br>sześciolatek,<br>kolektywizacja,<br>stalinizm, socrealizm<br><br>– zna daty:<br>powstania PZPR<br>(1948), przyjęcia<br>Konstytucji PRL<br>(1952)<br><br>– podaje założenia<br>planu sześciolatek | – zna datę planu<br>sześciolatek<br>(1950–1955)<br><br>– wyjaśnia<br>znaczenie<br>terminów: „wzrost<br>pracy”, przodownik<br>pracy, kułak<br><br>– podaje główne<br>cechy ustroju<br>politycznego Polski<br>w okresie<br>stalinowskim | – przedstawia<br>okoliczności<br>powstania PZPR<br><br>– przedstawia<br>konsekwencje<br>społeczne<br>i ekonomiczne<br>planu<br>sześciolatek<br><br>– omawia cele<br>propagandy<br>komunistycznej<br>w czasach<br>stalinizmu                      | – ocenia kult<br>jednostki w Polsce<br>w okresie stalinizmu |

|                              |                                                                                                                                                               |                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                              |                                                                                                                                                               |                                                              | Gomułki, Bolesława Bieruta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | – wskazuje cechy charakterystyczne socrealizmu w kulturze polskiej                                                                                                                                                                | – przedstawia założenia Konstytucji PRL z 1952 r.<br><br>– opisuje system represji władz komunistycznych wobec Kościoła                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 3. Czasy Gomułki (1956–1970) | 1. PRL po śmierci Stalina<br>2. Poznański Czerwiec<br>3. Rządy Gomułki – mała stabilizacja<br>4. Spór z Kościołem<br>5. Marzec 1968 r.<br>6. Grudzień 1970 r. | XXXVII.2<br>XXXVIII.1<br>XXXVIII.2<br>XXXVIII.3<br>XXXVIII.4 | – wyjaśnia znaczenie terminów: Służba Bezpieczeństwa (SB), odwilż październikowa, mała stabilizacja, obchody Tysiąclecia Chrztu Polski<br><br>– zna daty: śmierci J. Stalina (1953), obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski (1966)<br><br>– identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, kardynała Stefana Wyszyńskiego<br><br>– prezentuje okoliczności dojścia W. Gomułki do | – wyjaśnia znaczenie terminów: poznański Czerwiec, „polska droga do socjalizmu”, Marzec 1968 r., Grudzień 1970 r.<br><br>– zna daty: wydarzeń poznańskich (VI 1956), polskiego Października (X 1956), wydarzeń marcowych (III 1968), wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu (XII 1970)<br><br>– charakteryzuje okres rządów W. Gomułki, w tym politykę zagraniczną PRL | – wyjaśnia przyczyny i skutki oraz opisuje przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r.<br><br>– omawia przejawy odwilży październikowej w Polsce<br><br>– przedstawia przebieg obchodów milenijnych | – zna datę wystosowania listu episkopatu polskiego do episkopatu niemieckiego (1965)<br><br>– identyfikuje postać Romka Strzałkowskiego<br><br>– omawia proces odwilży<br><br>– charakteryzuje przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem katolickim<br><br>– wyjaśnia przyczyny i skutki | – ocenia postawę W. Gomułki wobec wydarzeń poznańskich<br><br>– ocenia zachowanie władz PRL w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.<br><br>– ocenia rolę Kościoła katolickiego i środowisk studenckich w kształtowaniu opozycji wobec władz PRL<br><br>– wymienia przedstawicieli polskiej szkoły filmowej |

|                            |                                                                                                                                                                                                                     |                                   |                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                              |
|----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|
|                            |                                                                                                                                                                                                                     |                                   | władzy                                                                                                                                                                                             |                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                             | <p>kampanii antysemickiej w Polsce w 1968 r.</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>List 34</i>, Zmotoryzowane Odwody Milicji Obywatelskiej (ZOMO)</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń z Marca 1968 r. i Grudnia 1970 r.</p> | – opisuje normalizację stosunków między Polską a Republiką Federalną Niemiec |
| 4. Polska w czasach Gierka | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. „Druga Polska” Edwarda Gierka</li> <li>2. Życie na kredyt</li> <li>3. Życie codzienne w PRL</li> <li>4. Propaganda sukcesu</li> <li>5. Nowelizacja konstytucji</li> </ol> | <p>XXXVIII.2</p> <p>XXXVIII.3</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: „druga Polska”, propaganda sukcesu</p> <p>– identyfikuje postać Edwarda Gierka</p> <p>– przedstawia przemiany w życiu codziennym Polaków za rządów E. Gierka</p> | <p>– wymienia cechy charakterystyczne rządów E. Gierka</p> <p>– opisuje życie codzienne w czasach PRL</p> | <p>– zna datę nowelizacji Konstytucji PRL (1976)</p> <p>– omawia wpływ zagranicznych kredytów na rozwój przemysłu ciężkiego i górnictwa</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała propaganda sukcesu w czasie</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: ukryte bezrobocie, kino moralnego niepokoju</p> <p>– identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Zanussiego, Kazimierza Górskiego, Huberta Wagnera</p>                                           | – ocenia okres rządów E. Gierka                                              |

|                                              |                                                                                                          |                                     |                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                               |
|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                              |                                                                                                          |                                     |                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                          | rządów E. Gierka                                                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"><li>– wyjaśnia, dlaczego polityka gospodarcza E. Gierka nie przyniosła spodziewanych rezultatów</li><li>– przedstawia okoliczności i skutki nowelizacji konstytucji w 1976 r.</li><li>– przedstawia wpływ kina moralnego niepokoju na kształtowanie postaw Polaków</li></ul> |                                                                                                                                                               |
| Rozdział V: Upadek komunizmu                 |                                                                                                          |                                     |                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                               |
| 1. Początki opozycji demokratycznej w Polsce | 1. Czerwiec 1976 r.<br>2. Powstanie opozycji antykomunistycznej<br>3. Rozwój opozycji<br>4. Papież Polak | XXXVIII.4<br>XXXVIII.5<br>XXXVIII.6 | <ul style="list-style-type: none"><li>– wyjaśnia znaczenie terminu Komitet Obrony Robotników (KOR)</li><li>– identyfikuje postacie: Jana Pawła II, Jacka Kuronia</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>– wyjaśnia znaczenie terminu Czerwiec 1976 r.</li><li>– zna daty: wydarzeń czerwcowych (1976), powstania KOR (1976), wyboru Karola Wojtyły na papieża (16 X 1978), pierwszej pielgrzymki</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>– opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r.</li><li>– określa cele i opisuje działalność KOR-u</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>– wyjaśnia znaczenie terminów: drugi obieg, Wolne Związki Zawodowe (WZZ)</li><li>– identyfikuje postacie: Stanisława Pyjasa, Jana Józefa</li></ul>                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"><li>– wyjaśnia, dlaczego władze komunistyczne w mniejszym stopniu niż dotąd represjonowały ugrupowania opozycyjne</li></ul> |

|                             |                                                                                                     |                        |                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                               |
|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                             |                                                                                                     |                        |                                                                                                                                                                                                          | Jana Pawła II do Polski (1979)                                                                                                                        | – wyjaśnia wpływ wyboru Karola Wojtyły na papieża na sytuację w Polsce                                                                         | Lipskiego, Antoniego Macierewicza, Zbigniewa i Zofii Romaszewskich, Leszka Moczulskiego<br><br>– przedstawia okoliczności narodzin opozycji demokratycznej w Polsce<br><br>– charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w. |                                                                                                               |
| 2. Powstanie „Solidarności” | 1. Strajki sierpniowe w 1980 r.<br>2. Utworzenie NSZZ „Solidarność”<br>3. Na drodze do konfrontacji | XXXVIII.7<br>XXXVIII.8 | – wyjaśnia znaczenie terminów: strajk okupacyjny, 21 postulatów „Solidarności”, NSZZ „Solidarność”<br><br>– zna datę strajków sierpniowych (VIII 1980), porozumień sierpniowych z Gdańska (31 VIII 1980) | – wyjaśnia znaczenie terminów: wydarzenia sierpniowe, porozumienia sierpniowe<br><br>– przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980 r. | – wyjaśnia znaczenie terminów: Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), karnawał „Solidarności”<br><br>– omawia przebieg wydarzeń sierpniowych | – zna daty: powstania NSZZ „Solidarność” (IX 1980), zamachu na Jana Pawła II (V 1981)<br><br>– identyfikuje postacie: Bogdana Borusewicza, Andrzeja Gwiazdy, Mehmeta Alego Ağcy                                                                | – wyjaśnia, w jaki sposób władze komunistyczne w Polsce przygotowywały się do konfrontacji siłowej z opozycją |

|                          |                                                                                                                                                                                           |                               |                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                  |                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                      |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
|                          |                                                                                                                                                                                           |                               | <p>– identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Anny Walentynowicz</p>                                                                                                                                                                                                   |                                                                  |                                                    | <p>– omawia działalność NSZZ „Solidarność” w okresie tzw. karnawału „Solidarności”</p> <p>– przedstawia reakcję ZSRS na wydarzenia w Polsce w 1980 r.</p>                                                                                                                                               |                                                      |
| 3. Stan wojenny w Polsce | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wprowadzenie stanu wojennego</li> <li>2. Internowanie opozycjonistów</li> <li>3. Reakcja społeczeństwa</li> <li>4. Ostatnie lata PRL</li> </ol> | <p>XXXIX.1</p> <p>XXXIX.2</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: stan wojenny, Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), internowanie</p> <p>– zna datę wprowadzenia stanu wojennego (13 XII 1981)</p> <p>– identyfikuje postacie: Wojciecha Jaruzelskiego, Lecha Wałęsy, Jerzego Popiełuszki</p> | – przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce | – charakteryzuje przebieg stanu wojennego w Polsce | <p>– zna daty: pacyfikacji kopalni „Wujek” (XII 1981), zamordowania ks. J. Popiełuszki (1984)</p> <p>– przedstawia reakcję świata na sytuację w Polsce w okresie stanu wojennego, w tym przyznanie Pokojowej Nagrody Nobla Lechowi Wałęsie</p> <p>– charakteryzuje sytuację PRL po zniesieniu stanu</p> | – ocenia postawy społeczeństwa wobec stanu wojennego |

|                                                           |                                                                                                                  |         |                                                       |                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                           |                                                                                                                  |         |                                                       |                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                            | wojennego<br><br>– przedstawia reakcję społeczeństwa na stan wojenny<br><br>– wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce                                                                                                        |                                                                                                           |
| TSW – Jak Pomarańczowa Alternatywa walczyła z komunizmem? | 1. Początki Pomarańczowej Alternatywy<br>2. Pomarańczowa Alternatywa w akcji<br>3. Działalność po Okrągłym Stole | XXXIX.2 | – wyjaśnia znaczenie terminu Pomarańczowa Alternatywa | – zna daty: szczytu aktywności ulicznej Pomarańczowej Alternatywy (1987–1988), końca działalności Pomarańczowej Alternatywy (1990)<br><br>– identyfikuje postać Waldemara Fydrycha | – wyjaśnia, jakie idee przyświecały Pomarańczowej Alternatywie<br><br>– wymienia przykłady akcji Pomarańczowej Alternatywy | – identyfikuje postać Krzysztofa Skiby<br><br>– zna daty pierwszych akcji ulicznych Pomarańczowej Alternatywy (1981)<br><br>– przedstawia okoliczności powstania Pomarańczowej Alternatywy<br><br>– wyjaśnia, jak władze reagowały na akcje Pomarańczowej | – ocenia wpływ Pomarańczowej Alternatywy na kształtowanie postaw antykomunistycznych i obalenie komunizmu |

|                                    |                                                                                                                                          |               |                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                      |
|------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                    |                                                                                                                                          |               |                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                 | <p>Alternatywy</p> <p>– omawia działalność Pomarańczowej Alternatywy po Okrągłym Stole</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p>4. Rozpad bloku wschodniego</p> | <p>1. Kryzys ZSRS</p> <p>2. Ronald Reagan prezydentem USA</p> <p>3. Próby reform w ZSRS</p> <p>4. Jesień Ludów</p> <p>5. Rozpad ZSRS</p> | <p>XXXV.9</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminu Jesień Ludów</p> <p>– identyfikuje postacie: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa, Václava Havla</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: aksamitna rewolucja, <i>perestrojka</i>, <i>glasnost</i></p> <p>– zna daty: obalenia komunizmu w europejskich państwach bloku wschodniego (1989–1990), zjednoczenia Niemiec (1990), rozpadu ZSRS (1991)</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminu pucz Janajewa</p> <p>– identyfikuje postacie: Borysa Jelcyna, Giennadija Janajewa</p> <p>– przedstawia przejawy kryzysu ZSRS w latach 80. XX w.</p> <p>– wyjaśnia okoliczności rozpadu ZSRS</p> | <p>– zna daty: interwencji zbrojnej ZSRS w Afganistanie (1979–1989), przejęcia władzy przez Gorbaczowa (1985), puczu Janajewa (1991), rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego (1991), rozwiązania ZSRS (XII 1991)</p> <p>– charakteryzuje politykę R. Reagana i jej wpływ na zmianę sytuacji międzynarodowej</p> <p>– charakteryzuje wydarzenia Jesieni Ludów w państwach bloku</p> | <p>– ocenia rolę M. Gorbaczowa i R. Reagana w zmianie układu sił w polityce międzynarodowej – przedstawia rolę Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku wschodniego</p> <p>– wymienia próby reform w ZSRS i określa ich skutki polityczne</p> |

|                                  |                                                                                                                                                                                           |                 |                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                        |                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                             |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
|                                  |                                                                                                                                                                                           |                 |                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                        |                                                                                                                  | <p>wschodniego</p> <p>– omawia proces rozpadu ZSRS, uwzględniając powstanie niepodległych państw w Europie</p> <p>– wyjaśnia, jakie były przyczyny rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego</p>                                                              |                                                                             |
| 5. Początek III Rzeczypospolitej | <ol style="list-style-type: none"> <li>Obrady Okrągłego Stołu</li> <li>Wybory czerwcowe w 1989 r.</li> <li>„Wasz prezydent, nasz premier”</li> <li>Budowa III Rzeczypospolitej</li> </ol> | XXXIX.3<br>XL.1 | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: obrady Okrągłego Stołu, wybory czerwcowe</p> <p>– zna daty: obrad Okrągłego Stołu (II–IV 1989), wyborów czerwcowych (4 VI 1989)</p> <p>– identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Wojciecha Jaruzelskiego, Tadeusza Mazowieckiego</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Obywatelski Klub Parlamentarny (OKP), sejm kontraktowy</p> <p>– zna datę powołania rządu T. Mazowieckiego (1989)</p> | <p>– podaje postanowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu</p> <p>– przedstawia następstwa wyborów czerwcowych</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: „gruba linia”/„gruba kreska”, ustalenia z Magdalenki</p> <p>– zna daty: wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (VII 1989)</p> <p>– identyfikuje postacie: Czesława Kiszczaka, Leszka Balcerowicza, Bronisława Geremka,</p> | – ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian politycznych w Polsce |

|                                                  |                                                                                                                               |  |                                                                                                      |                                                        |                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  |                                                                                                                               |  |                                                                                                      |                                                        |                                                                                             | <p>Krzysztofa Skubiszewskiego</p> <p>– omawia okoliczności zwołania Okrągłego Stołu</p> <p>– przedstawia reformy rządu T. Mazowieckiego</p>                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                |
| <b>rozdział VI: Polska i świat w nowej epoce</b> |                                                                                                                               |  |                                                                                                      |                                                        |                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                |
| TSW –<br>Terroryzm<br>czeczeński                 | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Pierwsze zamachy</li> <li>2. Śmierć w teatrze</li> <li>3. Atak na szkołę</li> </ol> |  | <p>– wyjaśnia znaczenie terminu terroryzm</p> <p>– zna datę zamachu na szkołę w Biesłanie (2004)</p> | – wyjaśnia przyczyny narodzin terroryzmu czeczeńskiego | – wymienia przykłady zamachów terrorystycznych organizowanych przez bojowników czeczeńskich | <p>– zna daty: pierwszego ataku terrorystycznego w Rosji przeprowadzonego przez bojowników czeczeńskich (1995), zamachu w teatrze na Dubrowce (2002)</p> <p>– identyfikuje postać Szamila Basajewa</p> <p>– omawia przebieg i skutki zamachu na szpital w Budionnowsku</p> <p>– opisuje przebieg</p> | <p>– ocenia postawy bojowników czeczeńskich i władz rosyjskich wobec problemu czeczeńskiego</p> <p>– omawia skutki społeczne i polityczne zamachów bojowników czeczeńskich</p> |

|                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                       |                                |                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                       |                                |                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                               | <p>zamachu na teatr na Dubrowce</p> <p>– przedstawia przyczyny, przebieg i skutki zamachu na szkołę w Biesłanie</p> <p>– opisuje działania władz rosyjskich skierowane przeciwko terrorystom czeczeńskim</p>                                                |                                                                                                                                                                |
| <p>1. [3.]<br/>Polska<br/>w latach 90.<br/>XX w.</p> | <p>1. Reformy gospodarcze</p> <p>2. Społeczne koszty przemian ustrojowych</p> <p>3. Rozpad obozu solidarnościowego</p> <p>4. Sytuacja wewnętrzna Polski</p> <p>5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej</p> <p>6. Plan Balcerowicza i jego skutki</p> | <p>XL.1<br/>XL.2<br/>XLI.3</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: hiperinflacja, gospodarka wolnorynkowa, prywatyzacja, bezrobocie</p> <p>– identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Lecha Wałęsy, Leszka Balcerowicza, Jacka Kuronia, Aleksandra Kwaśniewskiego, Lecha Kaczyńskiego</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: plan Balcerowicza, pluralizm polityczny</p> <p>– zna daty: wdrożenia planu Balcerowicza (1990), wyboru L. Wałęsy na prezydenta (XII 1990), pierwszych w pełni demokratycznych wyborów do parlamentu (1991), wyboru A. Kwaśniewskiego na prezydenta</p> | <p>– omawia założenia, realizację i skutki gospodarcze planu Balcerowicza</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminu „wojna na górze”</p> <p>– zna daty: rozwiązania PZPR (1990), uchwalenia małej konstytucji (X 1992), reformy administracyjnej (1999)</p> <p>– identyfikuje postacie: Jana Olszewskiego, Jarosława Kaczyńskiego, Ryszarda</p> | <p>– ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r.</p> <p>– omawia podstawy ustrojowe III Rzeczypospolitej w świetle konstytucji z 1997 r.</p> |

|                            |                                                                                                                                                                                                                                             |                           |                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                            |                                                                                                                                                                                                                                             |                           |                                                                                                                                                                   | <p>(1995), uchwalenia Konstytucji RP (1997), wyboru L. Kaczyńskiego na prezydenta (2005)</p> <p>– wymienia reformy przeprowadzone w 1999 r.</p> <p>– wymienia najistotniejsze przemiany ustrojowe i ekonomiczne III Rzeczypospolitej</p> |                                                                                                                                    | <p>Kaczorowskiego</p> <p>– omawia koszty społeczne reform gospodarczych</p> <p>– charakteryzuje scenę polityczną pierwszych lat demokratycznej Polski</p> <p>– przedstawia proces budowania podstaw prawnych III Rzeczypospolitej</p> <p>– wyjaśnia przyczyny rozpadu obozu solidarnościowego</p> |                                                                                                                                                                                       |
| 2. [4.] Polska w NATO i UE | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Polska polityka zagraniczna</li> <li>2. Polska w strukturach NATO</li> <li>3. Polska droga do UE</li> <li>4. Polskie społeczeństwo wobec Unii</li> <li>5. Polska w walce z terroryzmem</li> </ol> | <p>XLI.1</p> <p>XLI.2</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: NATO, referendum akcesyjne, Unia Europejska</p> <p>– zna daty: przyjęcia Polski do NATO (1999), wejścia Polski do UE (2004)</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminu referendum akcesyjne</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE</p> <p>– omawia konsekwencje członkostwa Polski</p>                                                       | <p>– wymienia i omawia etapy integracji Polski z UE</p> <p>– przedstawia postawy Polaków wobec problemu integracji Polski z UE</p> | <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Trójkąt Weimarski, Grupa Wyszehradzka</p> <p>– zna daty: wyjścia ostatnich wojsk rosyjskich z Polski (1993), obecności polskich żołnierzy na wojnach</p>                                                                                                        | <p>– ocenia rezultaty polskiego członkostwa w NATO i UE</p> <p>– opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem</p> <p>– wymienia korzyści, jakie przyniosły Polsce integracja z UE</p> |

|  |  |  |  |        |  |                                                                                                                                                                               |                      |
|--|--|--|--|--------|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
|  |  |  |  | w NATO |  | <p>w Afganistanie (od 2002) i Iraku (2003–2008)</p> <p>– określa główne kierunki polskiej polityki zagranicznej</p> <p>– wymienia i omawia etapy polskiej akcesji do NATO</p> | oraz wejście do NATO |
|--|--|--|--|--------|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|

Rozkład opracowany przez Lidię Leszczyńską, oparty na programie nauczania *Wczoraj i dziś* autorstwa Tomasza Maćkowskiego